

Vertailussa sijoitusrahastot, indeksilainat ja sijoitussidonnaiset vakuutukset

Sijoitus-Invest 16.–17.11.2011

- Suomen rahoitus- ja vakuutusvalvontaviranomainen
- Valvoo mm. pankkeja, vakuutus- ja eläkeyhtiöitä, sijoituspalveluyrityksiä, rahastoyhtiöitä, arvopaperikeskusta ja pörssiä
- Lisäksi valvoo listayhtiöiden tiedonantovelvollisuutta ja kaupankäyntiä arvopapereilla

- Sijoitustuotteiden valikoima ja eri ominaispiirteet
 - Sijoitusrahastot
 - Indeksilainat
 - Sijoitussidonnaiset vakuutukset
- Mihin asioihin kiinnittää huomiota valinnassa?
 - Tuoton muodostuminen
 - Riskit
 - Kulut ja palkkiot
 - Likviditeetti
- Miten tuotteesta annettava materiaali auttaa tekemään onnistuneen valinnan

Osakkeet

Korot

Valuutat

Hyödykkeet

Kiinteistöt

Sijoitusrahasto

- Rahastojen rahasto
- Osakerahasto
- Yhdistelmärahasto
- Korkorahasto
- ETF-rahasto (exchange traded fund)
- Hedge rahasto
- Hyödykerahasto

Strukturoidut sijoitustuotteet

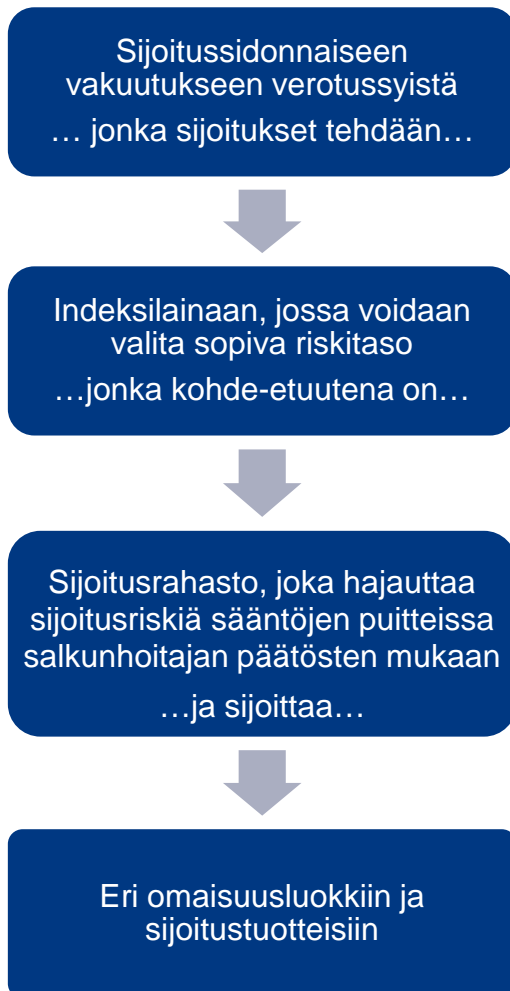
- Indeksilaina
- Sertifikaatti
- Sijoitustalletus
- ETN (exchange traded note)
- ETC (exchange traded commodity)

Sijoitussidonnainen vakuutus

- Eläkevakuutus
- Sijoitusvakuutus
- Kapitalisaatio-sopimus

Sijoittaja sijoittaa...

Mitä sijoittajan on huomioitava?

- Sijoitustuote on valmiiksi paketoitu kokonaisuus
- Tuotteen läpinäkyvyys ja ymmärrettävyys läpi tuoteketjun
 - Paketoitun tuotteen ehdot
 - Kohdetuotteiden ehdot
 - Kokonaiskuva ketjutetun tuotteen keskeisistä ominaisuuksista

Sijoitusrahastot

- Yhteistä sijoittamista, jossa osuudenomistajat omistavat sijoitusrahaston varata
- Asiakas ei tee sijoituspäätöksiä yksittäisistä sijoituskohteista, sijoitustoiminnan tuotto määräytyy sijoitusrahaston sääntöjen puitteissa salkunhoitajan tekemien päätösten mukaan
- Sijoittajien varat pidetään erillään palveluntarjoajan varoista ja säilytetään säilytysyhteisössä

Indeksilaina

- Sijoittajalla aina riski liikkeeseenlaskijan maksukyvystä
- Tuotonmuodostuminen voi vaihdella

Sijoitussidonnainen vakuutus

- Vakuutuksen tuotto määräytyy valittujen sijoituskohteiden arvonkehityksen mukaan
- Vakuutuksenottajalla on riski valittujen sijoituskohteiden arvokehityksestä - sana "vakuutus" ei tarkoita, että sijoitettut varat olisivat "vakuutettu" ja turvassa
- Sijoittaja ei omista alla olevia sijoituskohteita, ne ovat vakuutusyhtiön nimissä

Sijoitusrahasto

- Tuotto muodostuu sijoitusrahaston sijoituskohteina olevien instrumenttien tuotoista/tappioista
- Sijoitusrahaston hajautusvaatimuksilla on vaikutusta

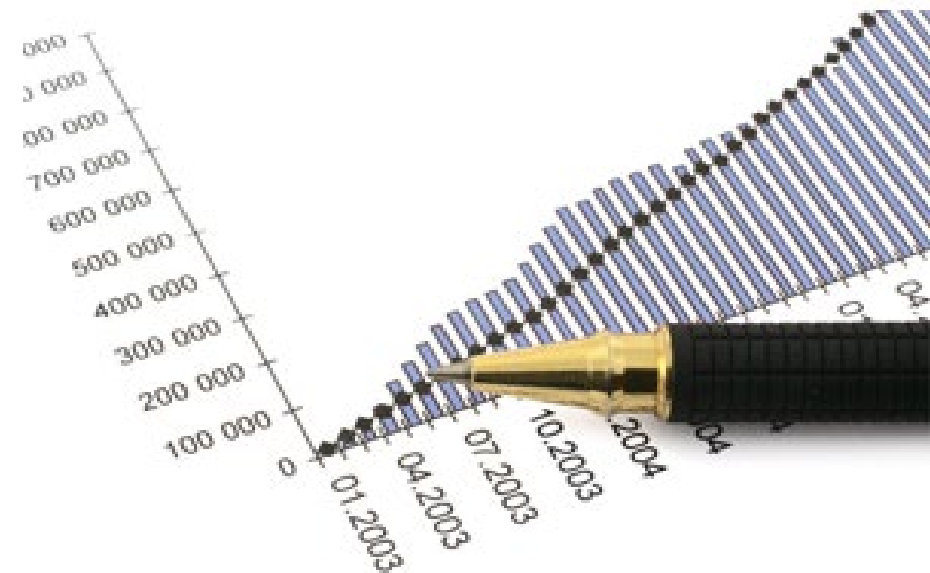
Indeksilaina

- Lainan tuotto on sidottu lainan kohde-etuudeksi nimetyn indeksin, osakekorin tms. kohde-etuuden arvon kehitykseen lainaehdoissa tarkemmin kuvatun laskentamallin mukaisesti
- Esim. lainaehdoissa on määrätty tuottokerroin (osallistumisaste) sekä arvostuspäivät, joiden perusteella lainan tuottokehitys määritellään
- Lisäksi paljon erityyppisiä laskentamalleja, joissa tuottoa on rajattu jollakin tavalla suoraan kohde-etuussijoitukseen verrattuna

Sijoitussidonnainen vakuutus

- Vakuutuksen tuotto määräytyy vakuutuksenottajan valitsemien kohteiden esim. sijoitusrahastojen arvonkehityksen perusteella
- Vakuutustapahtuma: henkilö elää tiettynä ennalta määrättynä hetkenä, ellei → vakuutustapahtuma ei toteudu, eikä vakuutussummaa makseta ellei vakuutukseen ole liitetty kuolemanvaraturvaa!

- Sijoitus Aasian osakemarkkinoille
 - Mutta mikä onkaan kohde-etuus?
- Kohde-etuutena voi olla esimerkiksi ns. Riskikontrolloitu indeksi
 - Riskikontrolloidun indeksin tavoitteena on mukauttaa sijoitusastetta sen perusteella kuinka suurta alla olevan kohdemarkkinan arvonvaihtelu (volatilitteetti) on ollut
 - Aiemman arvonvaihtelun ollessa pientä sijoitusaste on yli 100 %:a ja arvonvaihtelun ollessa suurta sijoitusaste on alle 100 %:a
- Perehdy aina indeksin koostumukseen ja luonteeseen
- Strategian toimivuus
 - Vaikka strategia on toiminut historiassa, toimiiko se myös tulevaisuudessa

- Riski ja tuotto kulkevat aina käsi kädessä
- Riskit usein erityyppisiä sijoitustuotteesta riippuen
- Riskitöntä sijoitusta ei ole!
- Hajauttaminen on ainoa ”ilmainen lounas” sijoittajalle
 - Sijoituskohteiden lukumäärä, eri omaisuusluokat, ajallinen hajautus, vastapuolet
- Ei pidä sokaistua historialliseen tuottoon – se ei ole tae tulevasta arvonkehityksestä

- Sijoitusrahaston riskit riippuvat sijoitusstrategiasta ja sen toteuttamisen onnistumisesta
 - Sijoittajan on ymmärrettävä mihin instrumentteihin sijoitusrahasto sijoittaa
- Indeksilainoissa nimellispääoma maksetaan takaisin
 - Riskinä liikkeeseenlaskijan maksukyky
 - Tietyissä strukturoiduissa tuotteissa nimellispääoma voidaan menettää osittain tai kokonaan
- Sijoitussidonnaisissa vakuutuksissa vakuutussäästöön kohdistuu riski sijoituskohteiden kehityksestä
- Vakuutuksissa riskielementtinä myös kuolemanvaraturvan puuttuminen, jos vakuutettu ei elä sijoitusvakuutuksen erääntymishetkellä

Sijoitustuotteiden kulut ja palkkiot

	Sijoitusrahasto	Indeksilaina	Sijoitussidonnainen vakuutus
Kertapalkkio	Merkintä- ja lunastuspalkkio	Merkintäpalkkio Strukturointikustannus Emissiokurssin ylikurssi	Liikekulut (esim. maksupalkkio, kuormituspalkkio, perustamiskulu jne.)
Vuotuinen kulu	Kiinteä hallinnointipalkkio Säilytysyhteisöpalkkio Mahd. tuotto-sidonnainen palkkio	Säilytyskulut	Hoitopalkkio
Muut esim. tapahtumakohtaiset sijoitetusta pääomasta vähennettävät kulut	Rahaston kaupankäyntikulut	Mahdolliset kaupankäyntikulut (myytäessä laina ennen juoksuajan loppua)	Takaisinostokulut (pääoman ennaikainen nosto) Mahd. kuolemanvaraturvan maksut
Kulut alla olevista sijoitustuotteista	Kulut myös sijoituskohteena olevista sijoituksista	Myös kohde-etuus voi sisältää kuluja esim. sen ollessa rahasto-osuus	Kulut myös sijoituskohteena olevista sijoituksista

- Sijoitushorisonttini – entä jos tulee tarve muuttaa sijoitus rahaksi?
- Indeksilainat
 - Lainojen juoksuajat pääsääntöisesti 3–5 vuotta
 - Liikkeeseenlaskija voi antaa takaisinostohinnan
- Sijoitussidonnaiset vakuutukset
 - Sidottua, pitkäjänteistä säästämistä
 - Säästö- ja sijoitusvakuutuksissa yleensä mahdollisuus vakuutussäästöjen ennaikaiseen takaisinostoon
 - Vaikka itse vakuutusta voi olla vaikea päättää vakuutus sopimuksen voimassaoloaikana, vakuutuksen alla tehtäviä sijoituskohteita voi vaihtaa, mutta ei muuttaa rahaksi!

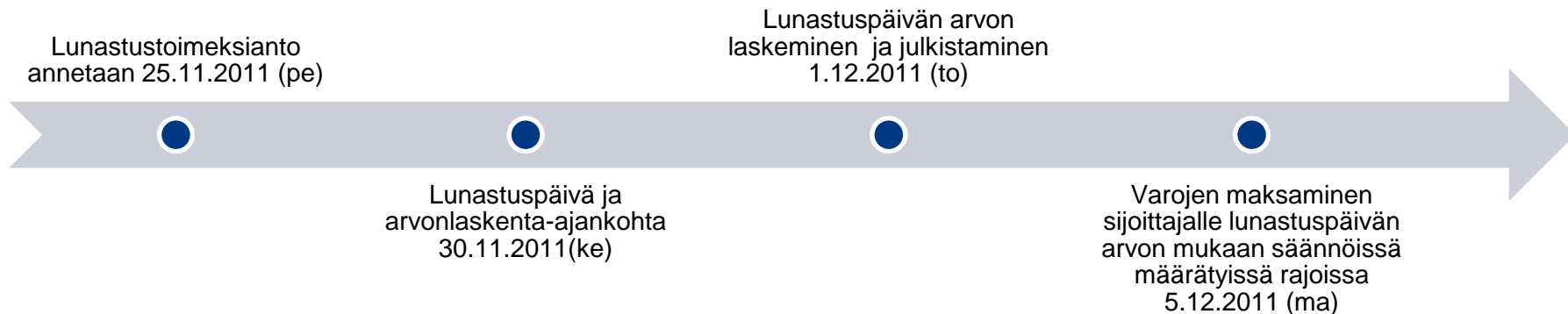
- Sijoitusrahastot ovat pääsääntöisesti auki pankkipäivinä
 - Sijoitusrahaston säännöissä asetetaan katkaisuaika (esim. klo 15), mitä ennen tulleet toimeksiannot toteutetaan sen päivän arvoon
 - Katkaisuajasta riippuen rahaston lunastuspäivän arvo voidaan laskea ja julkistaa sekä lunastukset maksaa vasta seuraavana pankkipäivänä
- Sijoitusrahaston säännöissä voidaan todeta, että mikäli sijoitusrahaston on myytävä arvopapereita lunastusten toteuttamiseksi, arvopaperit on myytävä ilman aiheetonta viivytystä, kuitenkin viimeistään 2 viikon kuluessa lunastusvaatimuksen esittämisestä
 - Fiva voi lain mukaan erityisestä syystä myöntää lisää aikaa arvopapereiden myynnille, mutta käytännössä tämä on hyvin harvinaista
- Tietyissä poikkeuksellisissa tilanteissa sijoitusrahaston lunastuksen voidaan väliaikaisesti myös keskeyttää

Esimerkki erikoissijoitusrahaston osuuksien likviditeettistä ja rahaksi muutettavuudesta

- Erikoissijoitusrahastojen ei tarvitse ottaa vastaa merkintöjä ja lunastuksia päivittäin
- Säännöissä voidaan määrätä, että merkintöjä ja lunastuksia otetaan vastaan esim. kuukausittain tai neljännesvuosittain
 - Säännöissä voidaan lisäksi määrätä, että merkintä- tai lunastustoimeksianto on annettava ennakkoon esim. 5 päivää ennen itse merkintä- tai lunastuspäivää
 - Varojen maksaminen voi lisäksi viedä joitakin päiviä lunastuspäivästä esim. 2 pankkipäivää

Esimerkki:

	Sijoitusrahasto	Indeksilaina	Sijoitussidonnainen vakuutus
Lain edellyttämät ehdot	Säännöt	Lainakohtaiset ehdot	Vakuutuskirja ja vakuutusehdot
Lain edellyttämät esitteet	KIID (korvaa yksinkertaistetun esitteen) Rahastoesite	Ohjelmaesite	<p><i>Tuote-seloste/ tuote-esite sekä informaatiota valituista sijoitus- kohteista</i></p>
Lain edellyttämät katsaukset	Vuosikertomus Puolivuotiskatsaus Neljännesvuosikatsaus (non-UCITS)		
Markkinointimateriaali (sisältö ja muoto vapaa)	Esim. kuukausikatsaus, sijoittajakirje, muu materiaali	Laaditaan	

Miten sijoitustuotteista annettava informaatio auttaa tekemään onnistuneen valinnan

- Sijoittajan on tärkeää erottaa tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvan materiaalin ja markkinointimateriaalin välillä
- Sijoitustuotteesta annettavaan informaatioon on syytä perehtyä rauhassa
- Sijoittajan ei koskaan tulisi tehdä sijoituspäätöstä pelkän markkinointimateriaalin nojalla!
- Sijoittajalla on aina mahdollisuus jättää sijoitus tekemättä, jos esimerkiksi tuotteen ehdot ovat liian vaikeaselkoiset

Palvelusta löydät mm.

- Palveluntarjoajat ja niiden valinta
 - [Varoituslistat](#) luvattomista palveluntarjoajista
- Tuotteet ja palvelut sekä niiden ominaisuudet ja riskit
- Erilaiset asiointitavat ja sopimukset
- Miten toimia mahdollisissa ongelmatilanteissa?
- Ajankohtaisia artikkeleita

- Tutustu osoitteessa [Finanssiasiakas.fi!](http://Finanssiasiakas.fi)

Eeva Granskog
markkinavalvoja
eeva.granskog@finanssivalvonta.fi
Puh. 010 831 5203

Tero Oikarinen
markkinavalvoja
tero.oikarinen@finanssivalvonta.fi
puh. 010 831 5241

Finanssivalvonta.fi
Finanssiasiakas.fi